

Prædiken til 5. søndag efter trinitatis

Matt. 16, 13-26

For et par år siden var vi i Rom. Det er en imponerende by. Naturligvis præget af sin glørværdige historie, først som hovedstad i det romerske verdensrige omkring vor tidsregnings begyndelse; og siden som hovedstad i den katolske kirkes verdensrige. Det er ikke blot historiens vingesus, man berøres af, men også de enestående mesterværker, der er frembragt til forskellige tider: Bygninger, skulpturer, malerier, springvand, statuer, kirker, byanlæg, veje osv.

Vi gik rundt fra kirke til kirke, som vidnede om den kristne kirkes storhed og imponerende indsats. Hvor var det pragtfuldt; og vores hjemlige små romanske landsbykirker fra middelalderen, som vi ellers er så stolte af, de blegnede fuldstændig her. Vi kan slet ikke fremvise en sådan pragt. Det virker næsten, som om vores kirker ligger og trykker sig lidt genert ned mod jorden. Og når man kommer ind i dem, ligner de få kunstværker, der findes hos os, nærmest blot billige efterligninger af de pragtværker, man kan se i Rom.

Og så ser vi jo slet ikke alle de nøgler! Det var dem, vi først blev trætte af nede i Rom. Alle de nøgler. Ikke blot sad apostelen Peter med en stor nøgle i hånden på alle billeder-

ne, men også paverne havde en nøgle; der var nøgler i våbenskjoldene og på kisterne og i dekorationerne sammen med de sædvanlige evangelist-symboler. Man så snart flere nøgler end Kristus-figurer.

Pludselig kunne man ikke holde det ud. Man fik nærmest nøgler på hjernen. De stammede alle sammen fra de få linjer i Matthæusevangeliet, som vi hører i dag, da Jesus siger til Peter: ”Jeg vil give dig nøglerne til Himmeriget, og hvad du binder på jorden, skal være bundet i himlene, og hvad du løser på jorden, skal være løst i himlene”. Den katolske kirke kom til at elske de linjer; men der kan nok sættes spørgsmålstegn ved, om det var et sådant magtsymbol, Jesus her overdrog Peter. Og der kan i endnu højere grad sættes spørgsmålstegn ved, om denne magt skulle nedarves i generation efter generation på den snævre, kontrollerede måde, som det er sket inden for denne magtsyge kirke. Efterhånden blev katedralerne også for meget for os. Al den pragt, al den ødselhed, al den selvforherligelse. Imponerende skulpturer af apostle, paver, helgener. Guld og sølv glimtede fra hvælvingerne, og i de pragtfulde sarkofager af marmor lå de jordiske rester af hedengangne paver. Det blev

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 222. 115. årgang
Juli 2014
ISSN 0901-2214

bare for meget. Man så den himmelråbende afstand til den fattige landstryger på de støvede veje i Israel, Jesus fra Nazaret. Han som ikke ejede noget som helst. Ikke havde det, ”han kunne hælde sit hoved til”. Han som råbte til sine disciple og andre, som gad høre efter: ”Saml jer ikke skatte på jorden, men saml jer skatte i himlen; for hvor jeres skat er, dér vil også jeres hjerte være!”

Hvad er det, der er sket? Er vi gået over gevind? Eller er det ikke ganske rimeligt, at vi har skænket Jesus alt det, han ikke nåede i levende live? Det var jo så uretfærdigt alt det, der skete dengang; at tage imod Guds søn på den måde og til sidst henrette ham som en forbryder. Nu prøver vi at gøre det godt igen, hvad de forbrød dengang. Og sikke mange kristne der er blevet ud af det! Den største religion i verden.

Jeg synes virkelig, det er så svært; for naturligvis er det noget af et under, hvad det har udviklet sig til: Jesus og hans 12 disciple. Den katastrofale afslutning og deres krysteragtige opførsel til sidst. Deres forvirring og magtesløshed efter opstandelsen. Efter århundreders forfølgelser af de kristne og drab i 100.000vis. Så er det alligevel endt med en sådan magt, en sådan pragt, en sådan udbredelse, en sådan anerkendelse. Man skulle da tro, at Gud og hans søn sidder og klapper i hænderne og siger: ”Der kan I bare se; vi er og bliver de stærkeste”.

Men sådan er det nok slet ikke. Det er ikke med bygninger, bedrifter og pragt, vi skal betale erstatning til Gud og hans søn. Det er med tro og kærlighed, sådan som vi synger om det i en høstsalme: ”Vi kan jo intet give, som nogen ting er værd, men tag vort stak-

kels hjerte så ringe, som det er”. Og Jesus siger det faktisk endnu skarpere i dagens tekst: ”Hvis nogen vil følge efter mig, skal han fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig. Den, der vil frelse sit liv, skal miste det; men den, der mister sit liv på grund af mig, skal finde det. For hvad hjælper det et menneske at vinde hele verden, men bøde med sit liv? Eller hvad kan et menneske give som vederlag for sit liv?”

Det er jo i hvert fald noget helt andet end katedraler, statuer og marmorsarkofager. Endnu mere ejendommeligt er det dog med nøglerne. Jesus overdrager Himmerigets nøgler til Peter; men kort tid efter, da Peter prøver at overtale Jesus til at lade være med at drage til Jerusalem, råber Jesus til ham: ”Vig bag mig, Satan! Du vil bringe mig til fald. For du vil ikke, hvad Gud vil, men hvad mennesker vil!”

Hvad ville de fornemme paver med alle deres nøgler mon have sagt til at blive kaldt Satan? Hvad ville opblæste danske præster sige til at blive kaldt sådan? Ikke desto mindre er det på en måde det, der sker. Alle præster og paver er Peters efterfølgere, så der er slet ikke noget grundlag for at rasle med nøglerne som dørvogtere eller fængselsbetjente. Det gælder i øvrigt også alle andre kristne. Der er aldrig noget at prale af; der følger ingen rettigheder med at blive døbt til at tilhøre den korsfæstede herre, Jesus Kristus. Det gør ikke et menneske bedre, rigtigere eller sikrere end andre.

Det eneste, der sker, er, at man kommer til at høre til hos den Gud, der gav afkald på al pragt og al magt for at gøre sig til et med mennesker, der turde overgive sig til en så-

dan Gud. Denne ydmyge Gud, der ikke bor i katedraler, men i simple menneskehjerner. Denne Gud, der altid er på de svages, de undertrykte, de fortvivlede, de bange menneskers side. Akkurat som han var det i sin jordiske tilværelse. Denne Gud, der gik helt amok, da han så, at man havde gjort hans faders hus til en røverkule. Kirken var blevet kræmmernes, magthavernes, de kloges, de riges hus; så væltede han deres borde og pegede på en fattig enke, som lagde sin sidste skærv i tempelbøssen, og sagde: Sådan skal I være. Sådan skal det gå for sig, - ikke med pomp og pragt, men med villighed til at give alt, hvad man ejer.

Dette her rammer os alle sammen og opmuntrer os alle sammen. Det var sådan nogen mennesker, han overlod Himmerigets nøgler. Ikke et magtapparat, ikke et hierarki, ikke en junta, men nogle mennesker, som ikke havde noget at prale af, men var helt afhængig af, hvad Gud ville gøre med dem ved hjælp af sin søn og hans ord og hans liv og død. Der var bestemt ikke grund til at rejse nogen statuer af dem, for de gjorde, hvad de kunne for at forhindre Gud i at fuldføre sine planer.

Til gengæld var det just ved hjælp af dem, Gud fuldførte sit forehavende: Han skabte den kirke, hvor evangeliet om hans kærlighed kan forkyndes ud over den ganske jord uge efter uge, år efter år, århundrede efter århundrede.

I dag er det os, der er med i det. I dag er det os, der hører, at nøglen til Himmeriget er just dette at være, hvor dette ord lyder, hvor der døbes børn i hans søns navn, og hvor man spiser og drikker hans kød og blod, som

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

det uomtvistelige tegn på, at den er god nok:
Jesus Kristus er død og opstanden for os og
hos os og sammen med os. Nøglen er et ord,
og ordet lyder her. Vi sang om det så flot før
prædikenen:

Lever nu op, I kristne små!
nu er her godt at være,
alle Guds engle med os stå,
vil os på hænder bære.

Frelseren lå i sorten jord,
sidder på ærens trone,
ånd og liv er til os hans ord,
glæden vor salmetone!

Amen

Arne Ørtved

tidl. Uhre-Brande

Salmer:

30, 265, 349, 323, 748